Dosarul nr. 1cs-297/2024
1-17200351-01-1cc-21062024

C U R T E A S U P R E M Ă D E J U S T I Ț I E

Î N C H E I E R E

16 iulie 2024 **mun. Chișinău**

Completul de judecată în componența:
Preşedinte Țurcan Anatolie
Judecători Roic-Botezatu Lilia
Eremciuc Ghenadie

examinând sesizarea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana, privind soluționarea conflictului negativ de competență apărut la judecarea cererii depuse de avocatul Doroftei Roman în interesele lui Rotundu Constantin, privind revizuirea cauzei penale de învinuire a lui Rotundu Constantin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 august 2022, Rotundu Constantin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit.b) și d) din Codul penal și i s-a stabilit pedeapsă cu închisoare pe termen de 1 an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

2. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Osoian Lilian, în interesele inculpatului Rotundu Constantin, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță și de a înceta procesul penal în legătură cu aplicarea în privința inculpatului Rotundu Constantin a Legii nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 20 martie 2023 apelul a fost respins ca nefondat, sentința primei instanțe fiind menținută fără modificări.

3. La 14 februarie 2024, în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a parvenit cererea de revizuire depusă de avocatul Doroftei Roman în interesele condamnatului Rotundu Constantin împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 noiembrie 2021 în cauza penală de învinuire a lui Rotundu Constantin în comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal, care a fost restituită la 04 martie 2024, fiind explicat apărătorului că cererea de revizuire urmează a fi depusă la Curtea de Apel Chișinău.

4. La 16 aprilie 2024, avocatul Doroftei Roman acționând în interesele condamnatului Rotundu Constantin s-a adresat Curții de Apel Chișinău cu cerere de revizuire a cauzei penale privind învinuirea lui Rotundu Constantin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit. b) și d) din Codul penal. Temeiul juridic

al revizuirii în cauza dedusă, conform cererii de revizuire constituie prevederile art.458 alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală.

5. La 30 aprilie 2024, Curtea de Apel Chișinău și-a declinat competența în examinarea cererii de revizuire în favoarea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, deoarece prima instanță, ultima s-a expus asupra fondului cauzei, iar Curtea de Apel Chișinău a respins ca nefondat apelul declarat.

6. La 14 iunie 2024, Judecătoria Chișinău sediul Ciocana și-a declinat competența în favoarea Curții de Apel Chișinău, menționînd că ultima instanță care s-a pronunțat asupra fondului cauzei este Curtea de Apel Chișinău, care a emis o soluție finală în fond prin decizia din 20 martie 2023.

7. Examinând conflictul de competență, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

8. Conform art. 44 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de judecată, constatând că nu este competentă de a judeca cauza penală, prin încheiere, îşi declină competenţa şi trimite dosarul instanţei de judecată competente. Potrivit art. 45 alin. (1) din Codul de procedură penală, când două sau mai multe instanțe își declină competența, conflictul se soluționează de instanța ierarhic superioară comună. În acest caz, instanța ierarhică superioară comună este Curtea Supremă de Justiție.

9. Potrivit art.460 alin. (4) Cod de procedură penală, cererile de revizuire menționate la art. 458 alin. (3) pct. 1)–4) sunt de competența instanței de judecată care ultima „s-a pronunțat asupra fondului cauzei”.

10. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că în această cauză, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani a fost menținută, apelul fiind respins ca nefondat.

11. Conform art.400 alin.(1) Cod de procedură penală, sentinţele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt şi în drept a cauzei. Art.413 alin.(1) Cod de procedură penală prevede că la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanţă, cu excepţiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secţiunea 1. Elementele esenţiale ce caracterizează activitatea instanţei de apel, așa cum rezultă din art. 413 şi 414 Cod de procedură penală, sunt în principal faptul că, în cadrul judecării apelului se realizează o tratare contradictorie, orală şi publică a întregului conţinut al procesului penal sub aspectul verificării legalităţii şi temeiniciei sentinţei apelate. Acest fapt rezultă inclusiv din hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel” (p. 1, 12, 14.2).

12. Conform art. 413 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel este competentă să cerceteze suplimentar probele administrate în primă instanţă şi poate administra probe noi. Art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că instanța de apel este obligată să examineze din oficiu aspectele de fapt şi de drept ale cauzei, chiar dacă acestea nu au fost invocate de apelant. Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza tuturor probelor examinate în prima instanță și în instanța de apel. Prin urmare, când nu are bariere de procedură, instanța de apel este obligată conform legii să se pronunțe asupra fondului cauzei atunci când examinează un apel.

13. Având în vedere numărul mare de sesizări similare, Curtea Supremă de Justiție consideră oportun în această cauză de a da o soluție de principiu. Sintagma „s-a pronunțat asupra fondului cauzei” din art.460 alin.(4) Cod de procedură penală, în contextul existenței procedurii de apel, include:

a) respingerea apelului ca nefondat (art.415, alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală);

b) admiterea apelului şi pronunţarea unei noi hotărâri (art.415, alin.(1), pct.2) Cod de procedură penală).

14. Instanța de apel poate dispune rejudecarea cauzei de către prima instanță (art.415, alin.(1), pct.3) Cod de procedură penală) doar după o examinare în apel a tuturor probelor și constatării faptului că sentința contestată este viciată. Totuși, art. 460 alin. (4) Cod de procedură penală se referă la „pronunțarea” asupra fondului, nu „examinarea” fondului. În cazul dispunerii rejudecării cauzei de către prima instanță, instanța de apel se pronunță în decizie doar asupra motivelor menționate în art.415, alin.(1), pct.3) Cod de procedură penală care justifică trimiterea la rejudecare, adică necitarea inculpatului, neasigurarea dreptului la interpret, încălcarea dreptului la apărare sau constituirea completului de judecată din prima instanță. Acestea nu se referă la fondul cauzei. Prin urmare, în acest caz instanța de apel nu se pronunță asupra fondului cauzei.

15. Respingerea apelului ca depus peste termen (art.415 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală) sau ca fiind inadmisibil (art.415 alin.(1) pct.1) lit.b) Cod de procedură penală) nu reprezintă o pronunțare asupra fondului cauzei, întrucât, din motive de procedură, instanţa de apel nu se poate pronunța asupra temeiniciei și legalității sentinței atacate.

16. În prezenta cauză Curtea de Apel Chișinău a respins apel ca nefondat, adică s-a pronunțat asupra fondului cazului. Din acest motiv, în conformitate cu art. 44-45 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiţie,

d i s p u n e:

Se stabilește competența Curții de Apel Chișinău, pentru examinarea cererii depuse de avocatul Doroftei Roman în interesele lui Rotundu Constantin, privind revizuirea cauzei penale de învinuire a lui Rotundu Constantin în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal.

Încheierea este definitivă.

Președinte	Țurcan Anatolie
Judecători	Roic-Botezatu Lilia
	Eremciuc Ghenadie